

Verslag van de vergadering van Commissiewerkgroep Persistente Organische Contaminanten (POPs)

Datum : 28 januari 2019
Commissie : Dhr. Verstraete (DG SANTÉ)
Mw. Van Heusden (DG SANTE)
Dhr. Malisch (EURL)

Ned. Delegatie : Ana Viloría (VWS)

1. Recast of Regulation (EC) 1881/2006

De Cie. informeert de LS over de stand van zaken over de recast. Het is geen echte herziening van de 1881/2006, maar de punten die worden herzien houden wel iets meer in dan de oorspronkelijk geplande 'recast'. Vanuit juridisch oogpunt is het meer een vervanging van de huidige Verordening.

Er is nog geen nieuw voorstel, maar belangrijk is dat over diverse punten uit eerdere discussies de juridische dienst van de Cie. nu haar mening heeft geuit. Zo is het nu duidelijk dat de voorgestelde structuur in bijlage 1 (met een extra commentaarkolom) behouden kan worden; dat de definities in bijlage 2 niet mogen; dat bijlage 2 geïntegreerd zal worden in bijlage 1 en dat de indeling in bijlage 1 (link met (EU) 396/2005) akkoord is, maar dit moet geen uitbreiding of beperking betekenen van de werkingssfeer van de contaminanten Verordening.

Over het voorstel van een LS om in artikel 1, in analogie met Verordening 2002/32/EC over diervoeders, te vermelden dat partijen die niet voldoen aan de MLs als onveilig gezien moeten worden, is de discussie nog niet afgerond. Diverse LS zijn het niet eens met een dergelijke toevoeging, vanwege de mogelijke overlap met artikel 14 van de Algemene Levensmiddelen Verordening. Een ander punt van discussie zijn de MLs voor de levensmiddelen categorieën van Verordening (EU) 609/2013, gezien het feit dat er ook ander voedsel op de markt is dat voor kinderen bestemd is, maar dat niet gedefinieerd is onder deze Verordening. Dit is ander voedsel voor baby's, peuters (tot 3 jaar) en jonge kinderen. Er moet dus goed worden gekeken naar deze leeftijdsgroepen en zoveel mogelijk geprobeerd worden om aan te sluiten op 609/2013.

Een LS vraagt naar de mogelijkheden om maatregelen te kunnen nemen in de primaire productie wanneer de besmetting met contaminanten in de tijd kan afnemen bij de levende dieren. Dan kan worden gewacht met het slachten van de dieren. De Cie. vindt een begrijpelijk punt maar lastig te regelen onder 1881/2006 want levende dieren vallen buiten de werkingssfeer van de Verordening. Uiteraard zijn dergelijke maatregelen altijd mogelijk te nemen door de bevoegde autoriteit en in samenspraak met het betreffende bedrijven.

2. Presentatie van het werkprogramma 2019-2020 van het EURL POPs in levensmiddelen en diervoeders

Het EURL geeft een zeer uitgebreide presentatie van alle activiteiten die worden uitgevoerd. Vanwege de uitbreiding van de werkingssfeer met gehalogeneerde POPs is al in 2018 een vragenlijst gestuurd naar de LS om de mogelijkheden van de NRLs te beoordelen voor de stoffen die nu ook worden gedekt. Alle LS hebben een antwoord gestuurd op 3 na, de situatie is nog niet volledig bij alle LS maar het overzicht is er in ieder geval wel.

Het EURL is druk bezig met een analyse over de mogelijkheden van het verlagen van de LOQ voor dioxinen, rekening houdend met de huidige criteria dat de LOQ

Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming
en Preventie

Regulier Overleg Warenwet

Bezoekadres

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag

T 070 340 79 11
F 070 340 55 54
www.rijksoverheid.nl

Dossierhouder

Ana Viloría
Ai.viloría@minvws.nl

Ons kenmerk

Verslag CWG
Persistente Organische
Contaminanten d.d. 28
januari 2019

Secretariaat ROW
[_dienstpostbusROW-
EU@minvws.nl](mailto:_dienstpostbusROW-EU@minvws.nl)

www.row-minvws.nl

een vijfde moet zijn van de ML. Uit deze analyse komt dat er mogelijk knelpunten zijn bij diverse levensmiddelenmatrices, ook afhankelijk van de basis voor de ML in 1881/2006 (op basis van vet- of versgewicht). Op de vraag van de Cie. of de LOQs lager zouden kunnen zijn bij het vaststellen van lagere MLs kan het EURL op dit moment geen antwoord geven. Het is in theorie mogelijk en dat betekent dat de methoden nog sensitiever moeten worden. Het EURL schat in dat het over 2-3 jaar wellicht mogelijk is, in ieder geval voor voedsel van dierlijke oorsprong. Voor NDL-PCBs, is het dilemma of alle 209 congenere geanalyseerd moeten worden of alleen de 6 indicatoren. Het EURL geeft aan dat sommige PCBs worden niet gevonden worden met het analyseren van de 6 indicatoren. Het voorstel is nu om PCB47 in ieder geval toe te voegen, en waarschijnlijk ook PCB11 (ondanks dat deze vrij volatiel is), hoewel deze laatste minder prioriteit heeft dan PCB47. Voor gechloreerde paraffines heeft het geen zin om alleen naar de korte keten te kijken, de prioriteit is dus nog steeds bij de meer mediumlange keten. Het EURL benadrukt dat de samenwerking tussen labs op dit onderwerp erg belangrijk is. Voor PFAS bestaat een werkgroep om in eerste instantie voor PFOA en PFOS, met de EFSA opinie als uitgangspunt, minimale analytische waarden te gaan afleiden voor identificatie en kwantificatie en zo de discussie over analytische criteria te starten. Ten aanzien van de gebromeerde vlamvertragers (BFR) ligt de initiële focus op PBDE en HBCDD, maar er zijn zeker nog andere 20 meetbaar. Voor meervoudig gechloreerde naftalenen (PCNs) is het EURL van plan om de analytische methoden voor dioxinen uit te breiden om geselecteerde PCNs analytisch ook mee te kunnen nemen.

Tenslotte geeft het EURL aan dat diverse proficiency testen zijn gepland voor 2019-2020, net als diverse vergaderingen van het EURL/NRL netwerk en trainingen voor de NRLs.

3. MLs voor NDL-PCBs in zoet water vis

Frankrijk geeft een presentatie met hun nieuwe aanpak: het terugrekenen wat er aan NDL-PCBs in de zoetwatervis mag zitten op basis van de toxicologische grenswaarde (HBGV) in combinatie met het Franse consumptieadvies van 2 porties per week. Men komt daarmee op een mediane concentratie van 250 ng/g vis (ww) uit voordat de body burden overschreden wordt, de huidige ML is 125 ng/g. Ze concluderen dat er geen overschrijding van de HBGV voor de NDL-PCBs is voor zoetwatervis, dit zou rechtvaardigen om de MLs te schrappen voor deze categorie. De Cie. benadrukte de toepassing van het ALARA principe bij het vaststellen van MLs, daarvoor zal EFSA worden gevraagd om data over DL- en NDL-PCBs te verzamelen. Ook Frankrijk wordt gevraagd om eventuele nieuwe data met EFSA te delen.

Een LS vindt het geen goed idee om MLs te gaan verhogen midden in een exercitie van mogelijke verlaging van MLs. De Cie. erkent dat dit inderdaad een zeer gevoelig onderwerp is, maar het kan altijd worden overwogen mits het op ALARA is gebaseerd en met garanties van bescherming van de volksgezondheid.

4. Presentatie van een studie (EU Fish III) over de gehalten van dioxinen PCBs, PBDEs, PFAS en zware metalen in Baltische Zee- en zoutwatervis soorten die commercieel significant zijn in Finland.

Finland presenteert een risk-benefit evaluatie met als belangrijkste conclusie dat de voordelen van visconsumptie groter zijn dan de nadelen, zelfs voor de Baltische vis. Zalm en haring blijven het meest problematisch, waar leeftijd en lengte bepalend is voor de hogere gehalten. De metingen laten toch een algemene trend van verlaging in de concentraties van PCDD/Fs, DL-PCBs en marker PCBs zien. Die trend is echter niet van toepassing als het gaat over gebromeerde en gefluoreerde stoffen. Zie bijgevoegde weblinks voor verdere details.

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-600-3>

http://en.opasnet.org/w/Goherr_assessment

De resultaten zijn onderwerp van gesprek van de Baltische werkgroep, deze gaat in maart dit jaar weer vergaderen.

5. EFSA opinie over dioxinen en PCBs

a. Informatie over het verzoek aan WHO voor herziening van de TEF waarden en de vraag aan EFSA om een risk-benefit evaluatie uit te voeren.

Het verzoek bestaat al in concept maar het is nog niet gestuurd naar de WHO. Er is wel informeel contact en de Cie. heeft aangekondigd dat de herziening binnen 1 jaar zal worden afgerond. Het is de bedoeling dat EFSA te zijner tijd haar database helemaal geactualiseerd en gereed heeft staan zodat conversie op basis van aangepaste TEF factoren snel kan gebeuren. Het verzoek over de risk-benefit evaluatie is ook in concept gereed, met de focus op dioxinen en PCBs, hoewel een bredere benadering naar BFRs en PFAS waar mogelijk ook zal worden overwogen.

b. Herziening van de MLs voor dioxinen en DL-PCBs.

Dit zal natuurlijk pas gebeuren als de TEFs herzien zijn maar voorbereidende discussies op basis van de huidige data zijn nu al mogelijk. De Cie. heeft een initiële tabel opgesteld om te analyseren waar ruimte zou zijn voor verlaging van de MLs voor dioxinen. Op een vraag van een LS geeft de Cie. aan dat het uitgangspunt ALARA is en niet blootstelling. Blootstelling is natuurlijk belangrijk maar gezien de TWI wordt deze voor alle voedselcategorieën en in alle leeftijdsgroepen overschreden. Verlagen van de MLs betekent niet perse een reductie van de blootstelling maar wel een instrument om de alertheid van de producent te behouden. Voor bepaald voedsel of populaties kan bijvoorbeeld ook gekozen worden een P90 in plaats van P95. Het is belangrijk om ook discussie te hebben over (nieuwe) voedselcategorieën (paardenvlees, eendeneieren...), het splitsen van huidige voedselcategorieën, of over nieuwe data die relevant kunnen zijn. Een andere punt van discussie is de relatie tussen de MLs in diervoeder en voedsel. Tenslotte kan voor bepaalde voedselcategorieën ook worden gekeken wat mogelijke management maatregelen kunnen zijn die de bron van contaminatie kunnen beïnvloeden (in bijvoorbeeld melk en wilde vis). De Cie. heeft zelfde exercitie gedaan voor de som van DL- PCBs. Het is natuurlijk voorlopig een grove analyse, maar een goede basis om de discussie alvast te beginnen. De resultaten van de risk-benefit evaluatie van EFSA zullen ook een goed uitgangspunt bieden voor het opstellen van consumptie adviezen. De relevantie van de consumptie adviezen zal met name spelen daar waar een verlaging van de MLs niet haalbaar is. NL vraagt aan de hand van de huidige MLs voor krabachtigen naar de mogelijkheid om de ML vast te stellen voor de gehele krab en niet alleen voor het witvlees in de scharen, dit is vooral belangrijk bij hoog vervuilde soorten zoals de Chinese wolhandkrab. De Cie. geeft aan dat zo'n benadering is zeker mogelijk.

c. Vaststellen proactieve benadering. Om een verdere verlaging van de blootstelling te bereiken moeten corrigerende maatregelen worden toegepast. Bijvoorbeeld zouden metingen boven de actielimieten een signaal kunnen zijn voor het verder onderzoeken van de bron van contaminatie. Zo'n onderzoek moet uiteraard een goede balans houden tussen het doel en de investering om het doel te bereiken. De ervaring leert dat het identificeren van de bron meestal kan leiden tot eliminatie van de contaminatie, bijvoorbeeld contaminatie veroorzaakt door het gebruik van bepaalde verf bij schuren op boerderijen, of contaminatie van eieren van kippen die vrij lopen op resten van vuur zoals as.

6. Update van de EFSA opinies over POPs in levensmiddelen

a. PFOS/PFOA – PFAS

Cie. informeert de LS dat risicobeoordelingsinstituten ECHA, RIVM, BfR, en DTU een divergente opinie hadden ten opzichte van de EFSA opinie. De verschillen zijn in een werkgroep in september besproken maar niet opgelost, daarom heeft EFSA de opinie gepubliceerd met een noot van uitleg. De opinie heeft dus een voorlopige status in afwachting van de opinie over de andere perfluorverbindingen. De afgeleide TWIs zijn dus ook voorlopig. De definitieve opinie wordt eind 2019 verwacht. Een LS vraagt of er een aanbeveling is voor andere verbindingen anders dan voor PFOA. De Cie. geeft

aan dat er een algemene call is voor data verzameling maar geen specifieke aanbeveling.

b. Gebromeerde vlamvertragers

Er is een mandaat voor herziening van de opinie, maar EFSA is er nog niet mee begonnen. Dat zal binnenkort gaan gebeuren aangezien er meer staf is toegevoegd aan het contaminantenteam. EFSA zal beginnen met de groep waar de meeste informatie voor beschikbaar is. Gebrek aan informatie is een probleem bij de nieuwe en opkomende BFRs. Daarom roept de Cie. de LS op om zo snel mogelijk beschikbare data te sturen.

c. Gechloreerde paraffinen

De EFSA opinie zal gaan over korte-, medium- en lange keten paraffinen. De opinie wordt in september 2019 verwacht, na publieke consultatie van de conceptopinie.

Den Haag, februari 2019